

Domborzati kép-légifotó

RINYAÚJNÉP

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés
 2. Rinyaújnép bemutatása
 3. Örökségünk
 - 3.1. *Építészeti értékek*
 - 3.2. *Táji és természeti értékek*
 - 3.3. *Településképi jellemzők*
 4. Eltérő karakterű településrészek
 - 4.1. *Kertes családiházak településrész*
 - 4.2. *Falusias/történeti településrész*
 - 4.3. *Vegyes központi településrész*
 - 4.4. *Külterületi településrész*
 5. Ajánlások
 - 5.1. *Településszerkezet*
 - 5.2. *Épületek elhelyezése*
 - 5.3. *Épületek magassága*
 - 5.4. *Tető kialakítása*
 - 5.5. *Homlokzatképzés, anyaghasználat, színek*
 - 5.6. *Zöldfelületek*
 - 5.7. *Kerítések kialakítása*
 - 5.8. *Közterületek kialakítása*
 - 5.9. *Sajátos építményfajták*
 - 5.10. *Reklámcélú-, információs- és hirdető berendezések*
 6. Jó példák- Épületek, építészeti részletek
 7. Jó példák – Sajátos építményfajták
 8. Hirdetések, reklámtáblák
- Impresszum

FŐÉPÍTÉSZI KÖSZÖNTŐ

*Mottó: „Azért vagyunk a világban, hogy valahol
otthon legyünk benne”*

Tamási Áron

A kézbevert arculati kézikönyv fő feladata a vizuális kultúra iránti érzékenységünk fejlesztése, a szemléletformálás. Épített és természeti környezetünk alakulása, alakítása nemcsak magánügyünk, tevékenységünkkel a környezetünkre is hatással

vagyunk.

Településeink épített és természeti környezetének kialakulását földrajzi, történelmi, gazdasági, világnézeti és szociális okok befolyásolják. Minden település, építmény mutatja az ott élők gazdasági, szellemi és mentális állapotát is. Környezetünk minőségi formálásával, segíteni tudjuk a településen élők életminőségét. Fontos, hogy az elmúlt több, mint fél évszázadban kialakult szemléletünket, mely szerint az egyik legfontosabb életcél az „önmegvalósítás” kissé átértelmezzük. Ezen személetünk térbeli lenyomataivá váltak településeink is, e szerint fejlődtek, változtak. A II. világháború előtti emberek könnyebben beillesztették magukat a társadalomba, és e szerint alakították környezetüket is, ezért tudtak létrejönni egységes településképek. Mára ez megváltozott. Az arculati kézikönyv készítésének fő célja, hogy segítsük a településszerkezetbe,

*„Ami lent van, az megfelel annak, ami fent van, és ami fent van, az
megfelel annak, ami lent van,
hogy az egyetlen varázslatának műveletét végrehajtsd.”*

Ókori smaragdtábla felirata magyarul

településképbe való illeszkedés iránti elkötelezettségünket, legyünk bár tulajdonosok, önkormányzatok, építészek vagy mérnökök.

Az arculati kézikönyvben megtalálhatóak a településképet befolyásoló olyan elemek, melyek szerepének általában nem tulajdonítunk túl nagy jelentőséget. (Víz- és adótoronyok, felszín feletti

hálózatok és oszlopaik, utcaszelvények, árkok, kapubehajtók kialakításai, utcabútorok, információs- és hirdetőablak, kerítések, fasorok, környezetrendezések, növényesítések, részletképzések...)

A település arculatával való foglalkozás természetesen nem kampánymunka. Sok év kitartó és következetes erőfeszítése szükséges ahhoz, hogy látható eredményt is fel tudjunk mutatni. „A településfejlesztés, az egy türelmes műfaj.” Ehhez a hasznos munkához kívánok a településen hosszú távon élni akaró, és tudó lakókat, gazdasági szereplőket, lehetőséget, elhivatott és jó szakembereket. Kívánom, hogy a közös munka által, sikerüljön a településen a hagyományokra épülő, 21. századi színvonalú, minőségi életteret biztosítani.

Bánkuti Melitta főépítész

BEVEZETÉS

„Az építészetet szokás megfagyott zeneként emlegetni. És valóban nagyon sok hasonlóságot találhatunk egy zenemű és az építészet között. Az építészet sokszínűségét adja a változatos utcák, terek, épületek sokasága, mint egy zenekarban a sokféle hangszer: vonósok, fúvósok, ütős hangszerek. Ugyanakkor, ha ezek egymásra tekintet nélkül zenélnék, lehet külön-külön még szép dallam is, amit játszanak, az összkép hamis. Ugyanígy a házak is lehetnek eltérőek egymástól, más rendeltetésűek, de ha nincsenek tekintettel egymásra, zavaros, élehetetlen környezetet alakítanak ki. A kézikönyv segítség kíván lenni: a település bemutatásával, az értékek megismertetésével és az útmutató résszel tárja fel az épített környezet szépségeit. Bevezeti az olvasót az építészeti értékek tárházába, hogy olyan házat tudjon építeni, ami valódi büszkeséggel töltheti el, és a település képéhez illeszkedik, azt ízléssel viszi tovább. Az ajánlások nem tekinthetők kötelező jellegűnek, a céljuk nem a tervezési szabadság megkurtítása, uniformizálása, hanem éppen a valós értékek megismertetése, a sokféle izgalmas lehetőség feltárása. Az unalomig másolt, giccses, sokszor import klónok helyett a település karakteréhez illeszkedő választási lehetőségek bemutatása, a nem diktált, hanem valódi szabadság megismertetése. A kézikönyv nem egy merev, lezárt egész, hanem nyílt, folyamatos hozzászólást és változtatást lehetővé tevő kezdeményezés kíván lenni, ahogy a település története sem befejezett, hanem folyamatosan továbbbíródik. Ezért, ha újabb szép ház születik, az bekerülhet, sőt be is kell, hogy kerüljön a könyvbe, hogy ezáltal büszke lehessen rá építtetője, tervezője, kivitelezője és a település egyaránt. Egy ház elválaszthatatlan kapcsolatban van környezetével, szomszédaival, településével. Valódi gyümölcse pedig csak annak a kapcsolatnak van, ahol a felek egymást megismerik, szeretik és békében élnek egymással. Igaz ez az emberi kapcsolatoktól a zenén át egészen épített környezetünkig.

A településképvédelméről szóló 2016. évi LXXIV. Törvény értelmében Községünk településképi arculati kézikönyvet készít, melynek célja, hogy meghatározza településünk jellemzőit, értékeit, eltérő karakterű településrészeit, majd eszerint építészeti ajánlásokat fogalmazunk meg szöveges és képi formában az egységes településképhez való illeszkedés céljából. Az arculati kézikönyv kidolgozása előfeltétele a településképi rendeletnek, mely megalkotása szintén e törvényből adódó új feladata az Önkormányzatunknak.

Ismerjük meg együtt hát településünket, találjuk meg, fedezzük fel természeti és építészeti értékeinket. Az általunk megfogalmazott ajánlásokkal határozzuk meg az építészeti örökségünk védendő elemeit, az épített környezetünk formálódásának irányát, mutassunk jó példákat, amelyek követésre érdemesek lehetnek mind a településünkön élők, mind a leendő építtetőink számára. Munkánk csak a településen élők bevonásával lehet teljes, ezért kérem, hogy segítse Ön is munkánkat! Közös sikerünk csak akkor lehet teljes, ha társadalmi párbeszéd és konszenzus alakul ki a jövőnket illetően.

Legyen Munkatársunk, javaslataik befogadására mindig készen állunk.”

Községbe vezető bekötőút

RINYAÚJNÉP CÍMERE

„Ezüst, jobb haránt pólával osztott, kerek talpú, zöld pajzs a címer, felső mezejében széles végű aranykereszt, alsó mezejében nyolcágú csillag. Az ezüst haránt pólában három, felfelé úszó vörös hal.

A címerben elhelyezkedő ezüstpólya a község névadó, halakban gazdag "Rinya" folyóját jelképezi. A kereszt és a csillag a település két felekezetének (katolikus és református) békés együttélésére utal, melyet a közösen épített, együtt használt ökumenikus templom testesít meg.”

forrás: <http://www.nemzetijelkepek.hu/onkormanyzat-rinyaujnep.shtml>

RINYAÚJNÉP BEMUTATÁSA

I. katonai felmérési térkép (1763-1787), forrás: maps.hungaricana.hu

Lakosság száma: 80 fő

Belterülete: 60 ha

Külterülete: 768 ha

Az önkormányzat címe: 7584 Rinyaújnép, Gábor A. u 45.

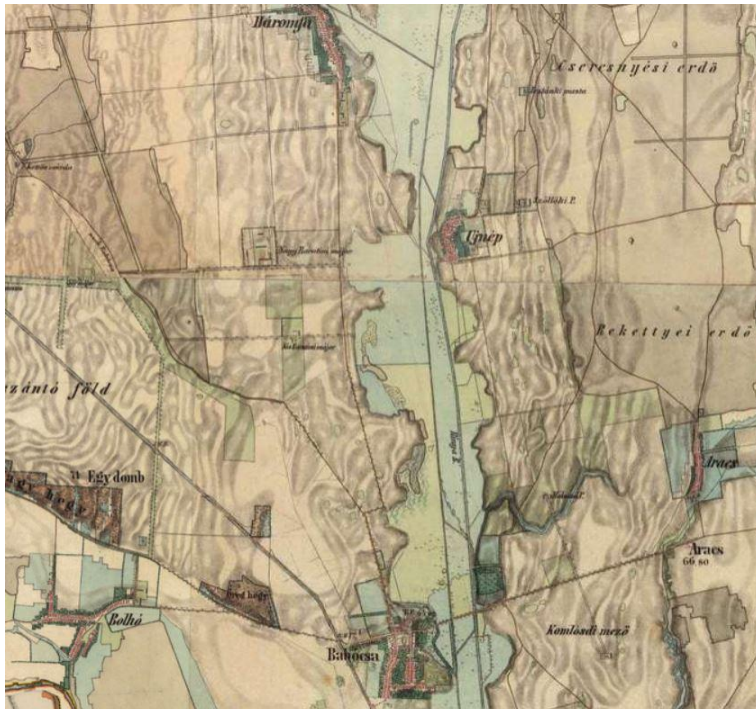
Polgármester: Istvánfi Brigitta

A dél-somogyi kistelepülés Barcstól 20 kilométerre északnyugatra, Nagyatádtól 20 kilométerre délkeletre fekszik. Megközelíthető Nagyatád és Barcs felől mellékútvonalon. Közúton könnyen elérhető település. A Gyékényes-Pécs vonalon, Babócsán van a legközelebbi állomás. A község határában folyik a Rinya-patak.

Éghajlatára a csapadékos, hűvös nyár, enyhe tél jellemző. A sokévi csapadékátlag 770 mm. A hőmérséklet sokévi átlaga 10.2 Celsius-fok, az évi átlagos hőmérsékleti ingadozás alacsony, a napi viszont nagy.

Legfőbb vonzereje a háborítatlan természeti környezet, a jó levegő, a szép erdők.

A település neve 1352-ben Wynep alakban fordult elő. 1417-ben az osztopáni Perneszi család kapta el egyes részeit Zsigmond királytól, az 1660. évi dézsmaváltás-jegyzék is a Pernesziek birtokaként tünteti fel. A XIX. század közepén Somssich Adolf gróf volt a helység legnagyobb birtokosa. A református templom 1854-ben épült.

II. katonai felmérési térkép (1806-1869), forrás: maps.hungaricana.hu

A szövetkezetesítés során a helyi kisszövetkezet beolvadt a négy község – Babócsa, Somogyaracs, Rinyaujnép és Bolhó – alkotta közös téészbe. A szövetkezetek Új világ, majd Határőr szövetkezet néven egyesültek.

A tanácsi rendszerben Babócsa társközsége volt. A falu állandó lakosai 50 házban élnek, ebből önkormányzati tulajdonú nincs. Valamennyi lakás el van látva vezetékes ivóvízzel. A kommunális szilárd és folyékony hulladék gyűjtése és kezelése megoldott. Gázvezeték épült a faluban, a gázzal ellátott lakások aránya 20 százalék. Szennyvízcsatorna nincs. A burkolt utak aránya 75 százalékos. A távhívó rendszerbe a községet bekötötték, a telefonnal rendelkező lakások aránya 10 százalék.

A község egyutcás település, az utcát a település neves szülöttéről, Gábor Andorról (1884-1953) nevezték el. Az író szülőházának helyén ma az áfész-bolt-italbolt található, melynek falán emléktáblát helyeztek el.

Nem rendelkeznek sem óvodával, sem iskolával. a babócsai körzeti iskola és óvoda fogadja a rinyaujnépi óvodásokat és általános iskolásokat. Művelődési ház, könyvtár, templom van a faluban. A középületek állapota megfelelő. Régi épületben kapott helyet a művelődési ház, amely egyben a polgármesteri hivatal is, s állandó karbantartásra szorul.

III. katonai felmérési térkép (1869-1887), forrás: maps.bungaricana.hu

A ki- és beköltözés nem jellemző, egy-egy családot jelent évente. A falu jeles eseménye a pünkösdvásárnap tartott búcsú és az idősek napja decemberben. Az egészségügyi ellátást Babócsáról biztosítják, rendszeresen jár ki az orvos és a védőnő.

Vallásos település, katolikus és református felekezetre oszlik a lakosság. Közös imaházat épít az önkormányzat.

Előregedő település, jórészt nyugdíjasok lakják. Az alacsony nyugdíjak és keresetek kiegészítésére jellemző a növénytermesztés és az állattartás. Munkalehetőség a településen nincs. A nagyvárosi konzervgyárba, valamint Babócsára és Háromfára járnak dolgozni.

A lakosok többsége képzetlen, néhányan szakmunkás-bizonyítvánnyal rendelkeznek. Egy egyéni vállalkozó van a településen, kereskedelmi tevékenységet folytat.

Rinyaújnép jelenleg:

- Bekötőúton lévő fasor több, mint 40 éve megvan, csak az északi oldalra telepítették, mert ott volt értelme
- Üresen álló, elhagyott épületek, telkek problémája megoldást kell találni a jövőben, ez nagy feladata a községnek.
- Vizek szerepe a település életében már nem jelentős.
- Vadászat, vadásztatás jelen van a település környezetében.
- Nincs helyi mezőgazdasági vállalkozó.
- Megfogalmazható cél lehet, hogy a Rinya partján legyen közösségi tér a suhogónál külterületen!
- Tsz majorság jelenleg üres, valószínű a babócsai TSZ-é. Az emberek Babócsára és Nagyatádra járnak dolgozni
 - relatív sok kisgyerek van
 - mozgóbolt van, erdőbirtokosság van
 - az öregek reformátusok
- Lehet számítani társadalmi munkára, rendszeresen dolgoznak így közösen
- Játsszótér a templommal szemben van
- A régi bolt és kocsmá épülete önkormányzati tulajdonban van
- 3 külföldi család él itt életvitelszerűen
- Megemlíthető a falusi turizmus.
- Gábor Andor helyi kötődése, életútja nincs benne a köztudatban, ezt lehetne a jövőben erősíteni. Cél lehet a helyi identitástudat erősítése Gábor Andor életművének gondozása, helyi programok szervezésével.

Domborzati kép forrása: www.google.hu/maps

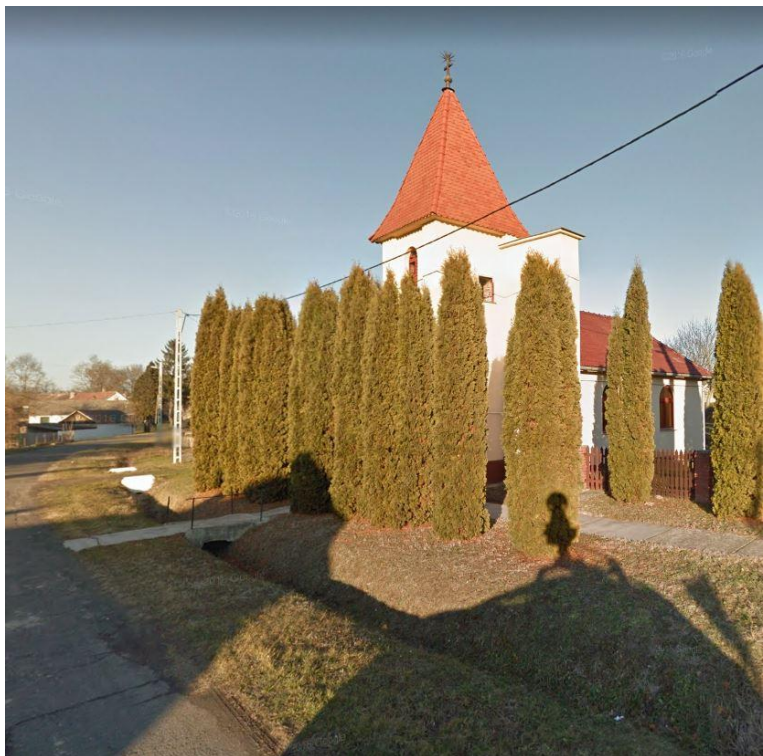
A Településképi Arculati Kézikönyv készítésével kapcsolatos lakossági fórumon elhangzottakról jegyzőkönyv készült, azokat értékeltük, megfontoltuk, kiegészítettük és beépítettük a kézikönyv egyes részeibe.

ÖRÖKSÉGÜNK

A Kaposvári Járási Hivatal Hatósági Főosztály, Építésügyi és Örökségvédelmi Osztályának adatszolgáltatása:

Rinyaújnép 2017.09.13-án hatályos, védett ingatlanok listája, a hiteles hatósági nyilvántartás szerint.

megye	település neve	helyrajzi szám	védettség jogi jellege	azonosító	védett örökségi érték neve
Somogy	Rinyaújnép	02/3	régészeti lelőhely	48220	Újnépi mező
Somogy	Rinyaújnép	02/4	régészeti lelőhely	48220	Újnépi mező
Somogy	Rinyaújnép	02/5	régészeti lelőhely	48220	Újnépi mező
Somogy	Rinyaújnép	03	régészeti lelőhely	48220	Újnépi mező
Somogy	Rinyaújnép	036	régészeti lelőhely	48219	Könyökéd
Somogy	Rinyaújnép	037/5	régészeti lelőhely	48219	Könyökéd
Somogy	Rinyaújnép	037/6	régészeti lelőhely	48219	Könyökéd
Somogy	Rinyaújnép	037/9	régészeti lelőhely	48219	Könyökéd
Somogy	Rinyaújnép	04/1	régészeti lelőhely	48220	Újnépi mező

3.1. Építészeti értékek:

Református templom

A második világháború során romossá vált templom épületét nemrégiben építtette újjá az önkormányzat a község lakosságának összefogásával, s itt tartják a református istentiszteletet, valamint a katolikus miséket is.

Szépen rendezett terület övezi.

Gábor Andor utca 18.

Egyszerű visszafogott színezésű tornácos parsztház a templommal szemben áll.

Eredeti tetőfedéssel.

Melléképület is karbantartott!

Gábor Andor utca 48.

Eredeti bádогоzással, tetőfedéssel rendelkező lakóépület.

Gábor Andor utca

Egytraktusos lakóépület. Harmonikus homlokzatszínezéssel és vízvetővel a homlokzatán. Eredeti ablaknyílások mely a homlokzatot harmonikussá teszi.

Gábor Andor utca vége

Utcavonallal párhuzamos gerincű épület, előkert nélküli telepítéssel.

Elhagyatottan álló háromtraktusos épület!

Sajnsos romló állapotban!

Javasolt a helyi védelem alá helyezése.

Gábor Andor utca 2.

Utcavonallal párhuzamos gerincű épület, előkert nélküli telepítéssel.

Elhagyatottan álló visszafogott díszítéssel rendelkező lakóépület.

Sajnos romló állapotban!

Javasolt a helyi védelem alá helyezése.

ÖRÖKSÉGÜNK

3.2. Táj- és természeti értékek:

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságának adatszolgáltatása alapján

„A település közigazgatási területén az alábbi táj- és természetvédelmi szempontbú kijelölés alatt álló területek találhatóak:

- 1. Országos védelem alatt álló terület: A település közigazgatási területén országos jelentőségű védett természeti terület nem található.
- 2. Természeti területek: A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 15§ (1) bekezdésében szereplő feltételeknek eleget tevő összes területet természeti területként kell kezelni. Ezeket a területeken kiemelt figyelmet kell fordítani a tájkép, a természetes életközösségek (növénytakasulások) és élőhelyek megóvására.
- 3. Természetközeli területek: Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20) Korm. rendelet (továbbiakban OTÉK) 30/A § (2) bekezdése értelmében a mocsár, nádas és a sziklás terület természetközeli területnek minősül. 30/A § (2) bekezdése értelmében a természetközeli területen épületet elhelyezni nem lehet.
- 4. Érzékeny természeti területek (ÉTT): A 2/2002 (I.23.) KöM-FVM együttes rendelet alapján a település közigazgatási területén ÉTT található.
- 5. Natura 2000 területek: A település közigazgatási területén Európai Közösség Natura 2000 hálózatba tartozó, a 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet és a 14/2010. (V.11.) KvVM rendelettel közzétett területek nem találhatóak.
- 6. Nemzeti Ökológiai hálózat: A település közigazgatási területén az ökológiai hálózat övezetei közül az ökológiai folyosó övezete található meg.
- 7. Egyedi tájérték: A Duna Dráva Nemzeti Park Igazgatósága irányításában a településre még nem készült el az egyedi tájérték felmérése. Amennyiben igazgatóságunktól függetlenül elkészül a településre az egyedi tájérték felmérése, azokat kérem az arculati kézikönyvben és a települési rendeletben szerepeltetni. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 6§ 3-5. bekezdése szabályozza az egyedi tájértékekre vonatkozó feladatokat.
- 8. Egyéb védettségi kategóriák: Kérjük az OTrT és a Megyei Területrendezési Terv fent említett övezetekre vonatkozó előírásait a kézikönyv és a településképi rendelet készítése során figyelembe venni.”

Tájképvédelmi és természeti értékek

Rinyaújnép területét a külterületen érinti ökológiai folyosó területe, natura 2000 és ex-lege területek nincsenek a településen.

Földvár /2013/

● Láp

Natura 2000 SCI

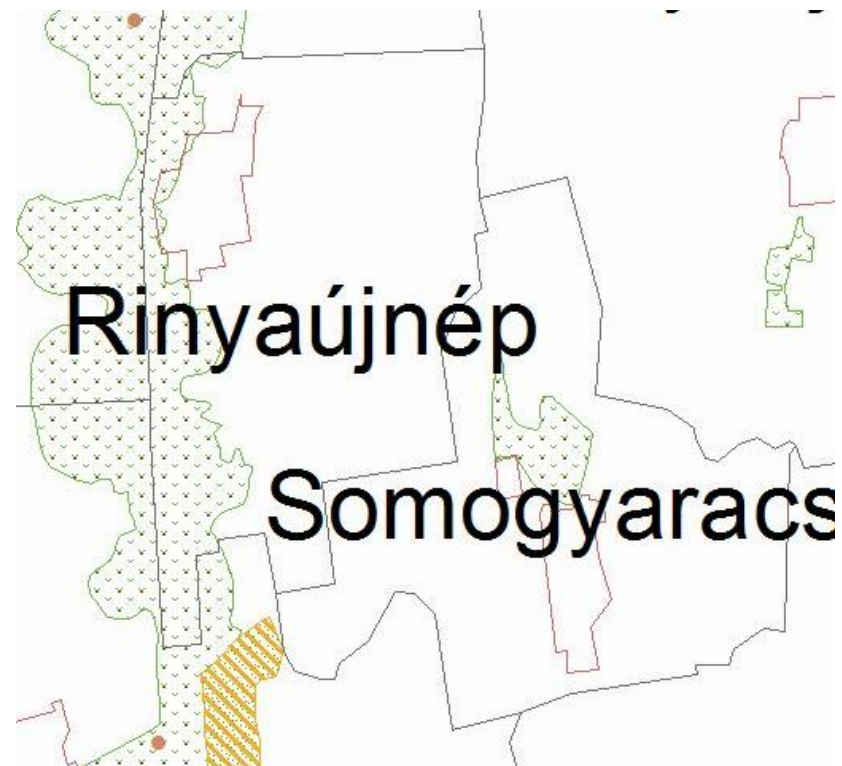
Natura 2000 SPA

■ Magterület

■ Pufferterület

■ Ökológiai folyosó

Településre vezető bekötőút 40 éves fasorral mára meghatározó bevezetője lett a településnek. A lakóközösség telepítette annak idején, hogy a buszmegállótól nyáron is hűvös környezetben is érhessek el a települést! Mára ez a szép ritmusban ültetett fasor nemcsak szép és hasznos, hanem jellegzetes eleme lett a falu „kapujának”.

ÖRÖKSÉGÜNK

3.3. Településképi jellemzők:

Lakóépületek homlokzati díszítései, részletképzései.

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK

4. Településképi szempontból eltérő karakterű területek:

A kézikönyvben- a településképi követelmények megalapozására- meg kell határozni a település meghatározó településképi jellezőit, a településképi szempontból egymástól jól elkülönülő településrészeket arculati jellemzőikkel és értékeikkel. Az eltérő karakterű területek lehatárolásának célja az, hogy a településkép, arculati jellemzők szempontjából hasonló viselkedésmódokat javasoljon a kézikönyv.

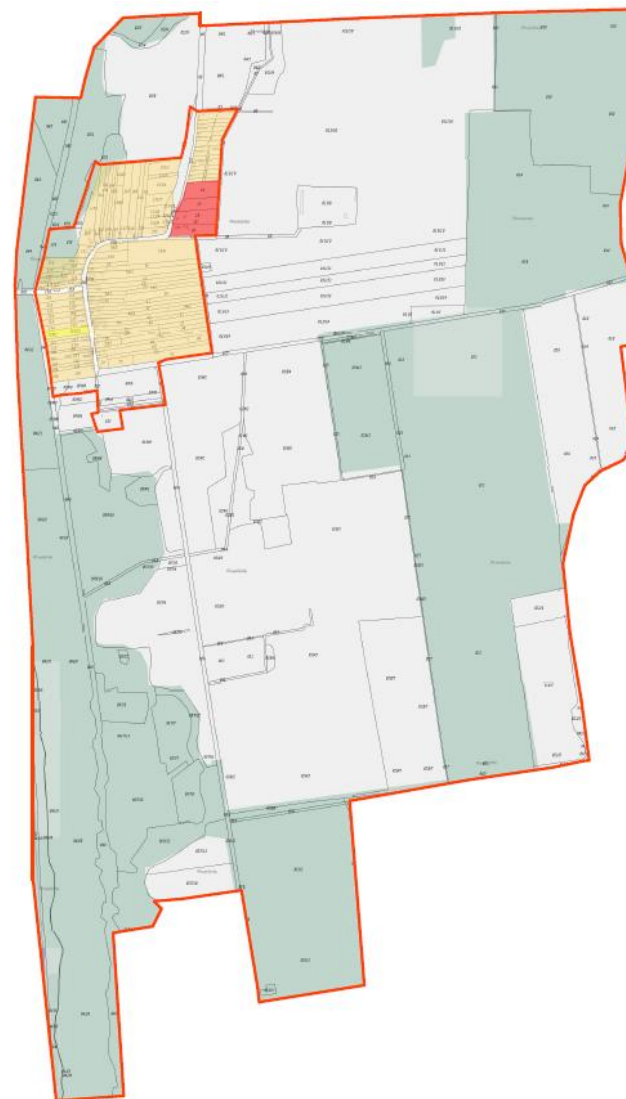
A területek lehatárolása egyrészt a település történeti fejlődésének, morfológiájának vizsgálatából, másrészt a helyszíni vizsgálatok eredményéből született.

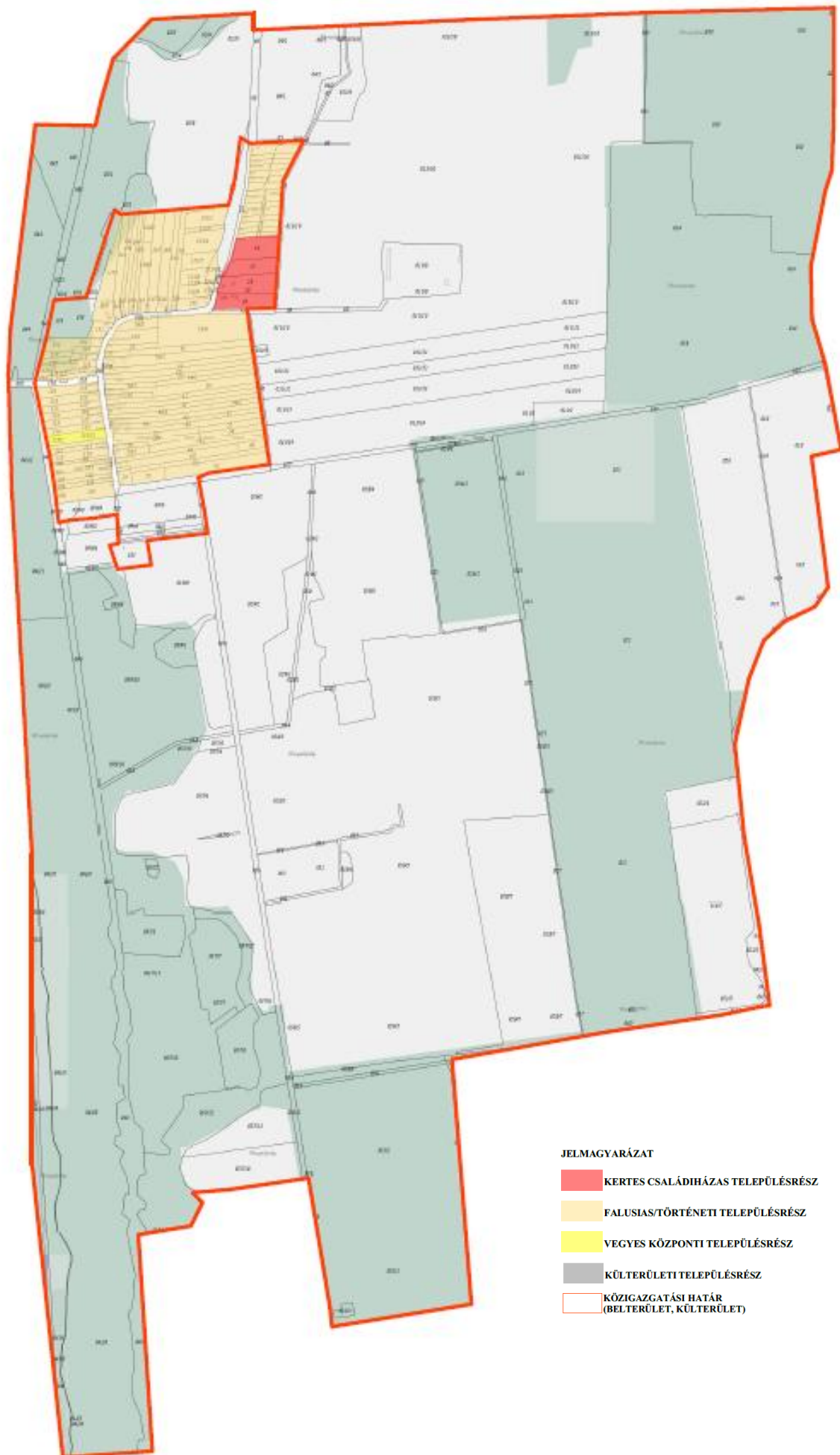
Rinyaújnép az alábbi eltérő karaktereket állapítottuk meg:

- 4.1. Kertes családházás településrész
- 4.2. Falusias/történeti településrész
- 4.3. Vegyes központi településrész
- 4.4. Külterületi településrész

JELMAGYARÁZAT

- KERTES CSALÁDIHÁZAS TELEPÜLÉSRESZ
- FALUSIAS/TÖRTÉNETI TELEPÜLÉSRESZ
- VEGYES KÖZPONTI TELEPÜLÉSRESZ
- KÜLTERÜLETI TELEPÜLÉSRESZ
- KÖZIGAZGATÁSI HATÁR
(BELTERÜLET, KÜLTERÜLET)

4.1. Kertes családiházak településrész

Földszintes 80-as évek körül épült kétablakos lakóépületek! Előkerettel telepített szabadonálló beépítési mód jellemzi ezt az utcaszakaszt!

Az épületek sáttortetős, jellemzően szürke palafedést kaptak.

A kerítések áttörtek, puritánok.

A lakóépületekhez tartozó gazdasági épületek a hátsókertben találhatóak.

A kertekben intenzív a növényzet, a telkek útcsatlakozása alig észrevehető, füves terület.

4.2. Falusias/történeti településrész

A településen zömmel a falusias építészeti jelleg a meghatározó a belterületen.

Zömmel földszintes lakóépületek találhatók itt. Egy-két emeletes épület is felfedezhető, mely kissé településidegen hatást kelt.

Az épületek utcáfrontra épültek, többnyire utcáfronta merőleges egytraktusos kialakítással, ritka az utcáfronttal párhuzamos egy vagy többtraktusos ház.

Általában nyeregvető magastetővel épültek ezek az épületek, zömmel cserépfedés a településen.

A kerítések áttörtek, jellemző a vegyes anyaghasználat.

Az épületek folytatásában gazdasági épületek találhatók, melyek helyenként téglarchitektúrával jelennek meg.

Az épületek finoman díszítettek. A legtöbb épületen megtalálhatóak az eredeti homlokzati díszek.

4.3. Vegyes központi településrész

Posta és polgármesteri hivatal épülete és területe.

Az udvarban közösségi területet alakítottak ki a településen élők, melyet szépen gondoznak és fejlesztgetnek. érdemes a növénytakaróval a közösségi terek hangulatát javítani, ez a leggyorsabb módja a településképváltoztatásának.

4.4. Külterületi településrész

A lakott településrészt körülvevő erdőségek, füves területek, szántók, művelt földterületek vannak.

AJÁNLÁSOK

A településkép minőségi megformálása: építészeti útmutató

Rinyaújnép Településképi Arculati Kézikönyvének egyik legfontosabb feladata, hogy olyan módon formálja a település arculatát és a településen építkezni vágyók szemléletét, hogy nem egységes elvek mentén rögzíti az építési szabályokat, hanem jó példák, jó gyakorlatok segítségével igyekszik a település lakóit a helyes, illetve a település, a tájegység környezetalakítási hagyományaihoz illeszkedő viselkedésmód felé terelni. A Településképi Arculati Kézikönyv ajánlásait nem kell és nem is lehet kötelező érvényű előírásként értelmezni. Célja az, hogy segítsen a település lakosainak illetve az építkezni szándékozóknak, valamint, hogy a település jelenlegi képe szerint iránymutatást adjon a településképi rendelet számára.

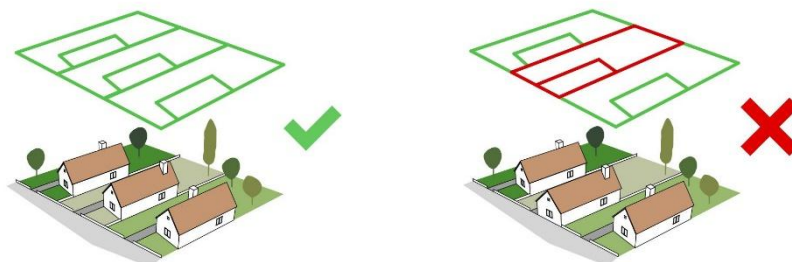
5.1. Településszerkezet

A történelem során kialakult településszerkezet védelme javasolt a település egész belterületén (lakóterületén). Elsősorban védendő minden szempontból az Örökségünk fejezetben felsorolt építészeti,- történeti,- táji értékek és környezetük.

Településképi szempontból a kialakult utca és teleszerkezet megváltoztatása nem indokolt. Új településszerkezeti elem megjelenése nem várható.

5.2. Épületek elhelyezkedése

A helyi építési szabályzat beépítési módra és építési helyre vonatkozó előírásokon túl nincs szükség településképi követelmények megállapítására, azonban javasolt- a beépítési mód függvényében- az építési helyet a kialakult, az adott utcára jellemző, tehát a szomszédos telkek beépítését figyelembe véve megválasztani. Nem javasoljuk a szűk utcákban az előkert nélküli telepítést, ugyanis az előkert a közterületet vizuálisan szélesíti, ami az utcaképet kedvezően befolyásolja.

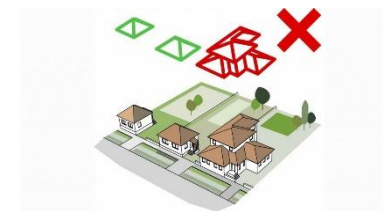

5.3. Épületek magassága

Az elhelyezendő épületek magasságát a szabályozási terv határozza meg.

Falusias karakternél javasolt továbbra is földszintes épülettömegek megtartása, hogy a hagyományos falusias arculata a településnek a jövő számára is továbböröklődjön.

Közösségi területek karakterében az épületek magasságát az alkalmazott technológia és az épület funkciója határozza meg, erre vonatkozóan ajánlást nem kívánunk megfogalmazni.

5.4. Tető kialakítása

A tető kialakítása egyszerű legyen, az épületek az utcával merőleges és az utcával párhuzamos gerincű magastetővel egyaránt épülhetnek. Előnyben kell részesíteni a magastető létesítését, de nem zárkozunk el a lapostető alkalmazásától sem.

Előnyösebb a vegyes tetőtípus alkalmazása, mint a tisztán lapostetős zárás. Nagyon fontos elv, az arányos, az utca léptékéhez illeszkedő tetőforma és tetőhajlásszög megválasztása.

5.5. Homlokzatképzés, anyaghasználat, színek

Az épületek vakolt felületűek legyenek, természetes anyagú burkolat megengedett. A kőburkolat tájidegen, kerülendő. A helyi hagyományokat tükröző vagy azzal azonos értékű homlokzati vakolatmotívumok megjelenését támogatjuk a lakóházak utcai homlokzatán. A meglévő épületek homlokzatmotívumait a későbbi építési tevékenységek során figyelembe kell venni, elsősorban a homlokzat felújítások alkalmával.

A homlokzatok színezésénél kerülni kell az élénk, rikító, sötét színek (piros, lila, kék, zöld) használatát, helyette a környezethez igazodó színek (fehér, halvány, pasztell és természet közeli színek) alkalmazására kell törekedni. Fénylő, csillogó, rikító felületek alkalmazása nem megengedett.

Az épületek anyaghasználatában az időjárással szembeni ellenállóságot javasoljuk figyelembe venni. Új épület építése, vagy meglévő épület átépítése, bővítése esetén az anyaghasználatnál törekedni kell az utcára jellemző anyagok, elsősorban a természetes anyagok használatára.

Ugyanakkor az új, a mindenkori építészeti divatnak megfelelő anyaghasználat is lehetséges, ha az illeszkedik a meglévő környezethez. A tetőfedésnél a hullámpala, palafedés és a nagy táblás fedések, bitumenes hullámlemez nem javasolt. A tetőfedőanyag elsősorban natúr cserépfedés.

A tetőfedés színe tekintetében az élénk, rikító színek kerülendők, a harmonikus megjelenés érdekében a natúr agyag, és az ehhez hasonló vörös árnyalatok, a szürke és a sötétbarna színek alkalmazását javasoljuk előtérbe helyezni.

A fenti ajánlások a **Közösségi területek karakterre** nem vonatkozik. Ott a lakófunkciótól eltérő használat miatt a technológiához, funkcióhoz szükséges építményeket helyezik el, amelyek egyedi megjelenésűek, ajánlásokat nem kívánunk rájuk megfogalmazni. A színekre vonatkozó ajánlás azonban itt is érvényes.

A **Falusias karakterben** javasoljuk a meglévő épületek főhomlokzatán a keskeny kétablakos szerkesztés megtartást, valamint azok visszaállítását.

Többszintes értékes falusias jelleggel bíró épületek esetében az ablakcseréjénél javasoljuk a hagyományos ablakosztások és ablakarányok megtartását!

5.6. Zöldfelületek

A településkép egyik legfontosabb alkotóeleme az épített elemeken kívül a zöldfelület mennyisége és minősége. Az ápolat, esztétikusan kialakított zöldfelület önmagában is vonzó, de az értékes épített elemek védelméhez azok környezetének megfelelő kialakítása is hozzátartozik.

Egységes utcafásítás és zöldfelületi rendszer kialakítására kell törekedni. A virágosításra jelenleg is nagy hangsúlyt fordítanak, így ennek folytatását támogatjuk. A település arculatának javítása érdekében az őshonos és kultúrfafajokból álló fasorok telepítését javasoljuk. Az egybelátható utcaszakaszokon törekedni kell az egységes utcakép kialakítására azonos növényfajok ültetésével. Olyan fákat javasolunk ültetni a közterületekre, melyeket nem kell csonkolni a közmű vezetékek védelme érdekében.

Az utcafrontra telepített növényzet a közlekedést ne zavarja vagy akadályozza, gondozott, rendezett képet alkossanak a növények.

Templom előtti térnél javasolt a közterület rendezésével közösségi tér kialakítása. Kerítés közterület felé eső részének elbontásával.

5.7. Kerítések kialakítása

A kerítések jellemzően áttörtek legyenek. Az utcafronton végig tömör vagy dróthálós kerítés építése kerülendő, legalább a kapuk áttörtek legyenek vagy a drótháló növényzettel takart legyen.

A részben tömör kerítések fém kapukkal való kombinálása követendő. A kerítések anyaghasználatánál a természetes anyagok és a díszített fém használatára kell törekedni. Az új kerítések magassága ne haladja meg a meglévőket. A feltűnő, rikító színekkel (piros, kék, sárga, stb) való festésük nem javasolt. Egyéb tekintetben, mint a kerítés mintázata a község nem kívánja leszabályozni.

5.8. Közterületek kialakítása

A közterületek kialakítása és azok minősége jelentősen befolyásolja az egész falu arculatát. Javasolt az útburkolat folyamatos karbantartása és felújítása.

A közterületre, út menti zóldsávba ültetett növények lehetőleg egy fajtából legyenek az egységes utcakép érdekében. Folytatandó a jelenlegi tujasorok, növényzások kiépítése.

A közterületeken elhelyezett építmények, utcabútorok, hirdető felületek természetes anyagokból készüljenek. A középületek, szobrok, emlékművek környezetében utcabútorok elhelyezése (padok, világítótestek) valamint virágosítás ajánlott.

Az egységes településkép érdekében a kapubejárók kiépítését azonos műszaki paraméterekkel javasoljuk megoldani. A kapubejárók legalább egy személygépkocsi parkolására és a telekre való beközlekedésre egyaránt alkalmas szélességre növelése ajánlott abban az esetben, amennyiben a csapadékvíz elvezetését nem akadályozza. Ezzel csökkenhet a közúton parkoló autók száma.

A malom csatornát horgászati funkcióval lehetne kiegészíteni, szabadidős tevékenység így a falu közelében bővülne. A csatornánál egységes korlátrendszer karakteres, meghatározó eleme lehetne a tájnak! Itt vizes piehőfelületeket lehetne kijelölni, melyet a falu, közösségi kirándulóhelyként használhatna.

Zsák település, így kedvező hatással lenne a község életére a 2 km-re lévő Bakháza és Rinyaújnép közötti út szilárd burkolatúvá tétele.

5.9. Sajátos építmények

Ahol a villamos energia ellátás és hírközlési hálózat föld feletti vezetéssű, új villamos energia elosztási, közvilágítási vezetékeket és az elektronikus hírközlési hálózatokat a meglévő oszlopsorra, vagy közös tartóoszlopra kell fektetni. Közös oszlopsorra való telepítés bármilyen akadályoztatása esetén az építendő hálózatot földalatti elhelyezéssel lehet csak kivitelezni.

Vezeték nélküli elektronikus hírközlés építményei számára alkalmas terület a belterületi határtól legalább 500 m-es távolság. Az új antennák elsősorban multifunkcionális kialakítással telepíthetők (pl.: vadles, kilátó, víztorony), de ha nincs meglévő alkalmas építmény, akkor önálló szerkezetre is.

Az utcai homlokzaton lévő antenna kerülendő.

Közmű területét javasolt (ha a szolgáltatást nem zavarja) a kerítések körül tujasorral, növényekkel közterület felől takarni.

5.10. Reklámcélú, információs- és hirdető berendezések

Óriásplakáttal szinte nem is találkoztunk a településen, de új óriásplakát kihelyezése - beruházás támogatásának tényét tartalmazó kötelező hirdetőtábla kivételével - tilos. Reklámcélú berendezés anyaga fából legyen, természetes színben, a meglévő utcabútorok és hirdetőtáblák formájához illeszkedve.

JÓ PÉLDÁK – ÉPÜLETEK, ÉPÍTÉSZEI RÉSZLETEK

Modern falusias lakóházak

Forrás: internet

Építészeti részletek

Értékes homlokzatszívek, párkányzatok megtartása, karbantartása.

Homlokzatszívek, zsalugáterek megtartása, felújítása, karbantartása javasolt.

Bádogozások eredeti kialakításban történő cseréje!

Falazott kémények javítása, felújítása.

JÓ PÉLDÁK –SAJÁTOS ÉPÍTMÉNY FAJTÁK

Egyszerű, a faluképbe illeszkedő építményeket kell a településképbbe illesztve alkalmazni, természetes anyagokat előnyben részesíteni. Gépészeti elemeket az utcafrontra ne helyezzünk. (parabola antenna légkondicionáló, napelem stb.)

A település léptékéhez illeszkedő egyszerű buszmegálló.

Eltérő kialakítású áttört kerítések.

HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK

Óriásplakáttal szinte nem is találkoztunk a településen, de új óriásplakát kihelyezése - beruházás támogatásának tényét tartalmazó kötelező hirdetőtábla kivételével - tilos.

Reklámcélú berendezés anyaga fából legyen, természetes színben.

A településhez, az utcaképhez a különböző reklámhordozók, reklámok, cégérek, utcabútorok és egyéb műszaki berendezések ugyanúgy hozzátartoznak, mint a házak, közterületek, kertek.

Mai modern világunkban nélkülözhetetlen a különböző kényelmi berendezések használata, ugyanakkor elhelyezésüknél, kialakításuknál fontos szempont a „láthatatlanság”, kerülni kell a főhomlokzaton való megjelenést.

A reklámhordozókra, reklámokra, cégérekre pont az ellenkező állítás igaz, amely szerint azok célja pont a figyelem felkeltése, a tájékoztatás, de ez esetben is meg kell találni a kellő egyensúlyt. Fontos az alkalmazott anyagok és a megfelelő méret megválasztása, a környezethez való alkalmazkodás érdekében.

Infomációs tábláknál egységes kialakítást javasoljuk alkalmazni.

IMPRESSZUM

RINYAÚJNÉP KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

7584 Rinyaújnép, Gábor Andor utca 45.

Telefon: 82/491-472

Honlap: www.rinyaujnep.hu

Polgármester: Istvánfi Brigitta

Főpítész: Bánkuti Mellitta építész vezető tervező

KÉSZÍTETTE: JÖVŐ-tér-KÉP Építészeti és Városfejlesztési Kft.

Szilágyi Annamária településtervező

SZERKESZTETTE: Nagy Mónika építész

TÁJÉPÍTÉS MUNKARÉSZ: Bognárné Tóth Réka tájépítész

SZÖVEG: Szilágyi Annamária

FOTÓ: Szilágyi Annamária

GRAFIKAI TERVEZÉS : Nagy Edina építész

Az 5. fejezet ábrái a Lechner Tudásközpont Nonprofit Kft. szerkesztési sablonjának felhasználásával készült.

Rinyaújnép, 2017.12.